

บทที่ ๖

ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพ และยั่งยืน

๑ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลง

ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๗ จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๕๒) ประเทศไทยมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘๕ และสามารถรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจโดยรวมไว้ได้ โดยฐานะการคลังมีความแข็งแกร่ง ทุนสำรองระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการจ้างงานและดุลบัญชีเดินสะพัดอยู่ในเกณฑ์ดีสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ ขณะเดียวกันโครงสร้างการผลิตและบริการได้ปรับเปลี่ยนจากการขับเคลื่อนด้วยภาคเกษตรสู่ภาคอุตสาหกรรม ดังจะเห็นได้จากสัดส่วนการผลิตของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ เปลี่ยนจากร้อยละ ๑:๓:๖ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙) เป็น ๑:๔:๕ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๒) โดยมีผลของการพัฒนาด้านต่างๆ ดังนี้

๑.๑ ภาคอุตสาหกรรมเป็นภาคการผลิตที่มีบทบาทสูงต่อระบบเศรษฐกิจแต่ผลิตภาพการผลิตโดยรวมของภาคอุตสาหกรรมยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร โดยมีสัดส่วนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๓๘.๑ ในปี ๒๕๔๒ เป็นร้อยละ ๔๐.๘ ในปี ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นผลมาจากการย้ายฐานการผลิตเพื่อการส่งออกของประเทศญี่ปุ่นและกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ใน ๔ กลุ่มอุตสาหกรรมหลัก ได้แก่ ปิโตรเลียม อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งมีสัดส่วนของการผลิตสูงถึงร้อยละ ๔๑.๘ ของภาคอุตสาหกรรมทั้งหมด นอกจากนี้ สินค้าอุตสาหกรรมยังเป็นสินค้าส่งออกหลักของประเทศ โดยมีสัดส่วนกว่าร้อยละ ๗๕ ของการส่งออกรวมในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ อย่างไรก็ตาม ผลิตภาพการผลิตรวมของภาคอุตสาหกรรมยังอยู่ในระดับต่ำ โดยใน ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ ขยายตัวเฉลี่ยเพียงร้อยละ ๑.๑ เท่านั้น

๑.๒ ภาคเกษตรนับเป็นภาคการผลิตที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ เนื่องจากเป็นแหล่งสร้างรายได้หลักของคนส่วนใหญ่ในประเทศและเป็นฐานในการสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคอุตสาหกรรม ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของฐานทรัพยากรธรรมชาติและความเหมาะสมของสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งการสะสมความรู้และภูมิปัญญาทางการเกษตรอย่างต่อเนื่อง และการใช้ผลผลิตการเกษตรเป็นวัตถุดิบทั้งในด้านอาหาร พลังงาน และวัสดุชีวภาพมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม ภาคเกษตรยังมีการเติบโตน้อยกว่าภาคการผลิตอื่นโดยเปรียบเทียบ ดังจะเห็นได้จากสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรต่อ GDP ลดลงจากร้อยละ ๑๐.๔ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๗ เป็นร้อยละ ๘.๙ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ เนื่องจากภาคเกษตรไม่สามารถเร่งพัฒนาผลิตภาพการผลิตได้ทันต่อสภาพการแข่งขันในตลาดโลก ที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และต้องพึ่งพาการส่งออกสินค้าเกษตรสำคัญโดยไม่ได้ยกระดับการผลิตและแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเท่าที่ควร

๑.๓ ภาคบริการยังคงมีบทบาทสำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคเศรษฐกิจ ช่วยลดการขาดดุลการค้า และพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน แม้ว่าสัดส่วนผลิตภัณฑ์บริการจะลดลงอย่างต่อเนื่องภายหลังจากเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในปี ๒๕๔๐ เป็นต้นมา โดยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๗ ภาคบริการมีส่วนเฉลี่ยร้อยละ ๕๖.๓ และได้ลดลงเหลือร้อยละ ๔๙.๔ ในช่วงระยะ ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ ภาคบริการยังมีบทบาทสำคัญในการเป็นแหล่งจ้างงานขนาดใหญ่ของประเทศ โดยมีสัดส่วนแรงงานถึงร้อยละ ๔๕.๓ ของจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมดในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๓๕.๕ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๗ การเพิ่มขึ้นของจำนวนแรงงานในภาคบริการสอดคล้องกับการลดลงของแรงงานในภาคการเกษตร ซึ่งส่งผลทำให้แรงงานในภาคบริการส่วนใหญ่ยังคงเป็นแรงงานระดับล่าง ดังนั้น สัดส่วนค่าตอบแทนแรงงานต่อมูลค่าเพิ่มของภาคบริการจึงค่อนข้างต่ำและผลิภาพการผลิตโดยรวมหดตัวลงเฉลี่ยร้อยละ ๐.๙๔ ในช่วงระยะ ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐

๑.๔ การเชื่อมโยงเศรษฐกิจของประเทศกับเศรษฐกิจต่างประเทศจากการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจดังกล่าวทำให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศโดยเฉพาะกิจกรรมทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจมาโดยตลอด ทั้งนี้ การส่งออกของไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๕๑) แม้ว่าเริ่มขยายตัวลดลงในปี ๒๕๕๒ อันเป็นผลมาจากวิกฤตเศรษฐกิจโลกและขีดความสามารถในการแข่งขันลดลง แต่ประเทศไทยยังสามารถรักษาสัดส่วนการส่งออกในตลาดโลกที่ร้อยละ ๑.๑ ต่อเนื่องมาตลอดในช่วงปี ๒๕๔๔ ถึง ๒๕๕๑ ซึ่งส่งผลให้สัดส่วนการค้าระหว่างประเทศเพิ่มสูงขึ้นจากร้อยละ ๘๔.๘ ต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๗ เป็นร้อยละ ๑๓๘.๔ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ โดยสินค้าอุตสาหกรรมยังเป็นสินค้าส่งออกหลัก และมีตลาดส่งออกสำคัญคือ ตลาดอาเซียน สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น

๑.๕ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังต้องพึ่งพิงการนำเข้าในสัดส่วนที่สูงเช่นกัน โดยอัตราส่วนการนำเข้าต่อการผลิตในประเทศของสินค้าและบริการเพิ่มจาก ๒:๑ ในช่วงปลายแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๗ เป็น ๔:๑ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ ในขณะที่การพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูปสูงถึงร้อยละ ๔๐ ของการนำเข้าทั้งหมด สำหรับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศยังคงมีบทบาทสำคัญต่อการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจไทย แต่จากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ตกต่ำและขีดความสามารถในการแข่งขันลดลง ทำให้บทบาทของการลงทุนในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจมีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ ๔๑.๒ ต่อ GDP ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๗ เป็นร้อยละ ๒๕.๖ ในปีช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ โดยสัดส่วนการลงทุนจากต่างประเทศลดลงจากร้อยละ ๒๒.๒ ต่อ GDP ในปี ๒๕๔๑ เป็นร้อยละ ๘.๐ ในปี ๒๕๕๒

๑.๖ ผลตอบแทนปัจจัยการผลิต เมื่อพิจารณาแนวโน้มการกระจายผลตอบแทนของปัจจัยการผลิตพบว่า การกระจายผลตอบแทนของปัจจัยแรงงานมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ ๓๐.๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๘ เป็นร้อยละ ๒๙.๔ และ ๒๘.๙ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ และ ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ ตามลำดับ ในขณะที่ผลตอบแทนของปัจจัยการผลิตอื่นๆ ที่ไม่ใช่แรงงาน เช่น ผลตอบแทนของทุน ผู้ประกอบการ และที่ดิน เป็นต้น มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งช่องว่างของ GDP กับผลิตภัณฑ์ประชาชาติ (Gross National Product: GNP) ได้เพิ่มขึ้นจาก ๔๕.๙ พันล้านบาทหรือร้อยละ ๑.๕ ของ GDP ในปี ๒๕๓๖ เป็น ๔๓๖.๐ พันล้านบาทหรือร้อยละ ๔.๓ ในปี ๒๕๕๓ ซึ่งสะท้อนถึงการนำกำไรจากการประกอบการภายในประเทศส่งกลับไปบริษัทแม่ในต่างประเทศเพิ่มขึ้นในช่วงที่ผ่านมา

๑.๗ เมื่อพิจารณาปัจจัยแวดล้อมและระบบการแข่งขันในปัจจุบันของไทย สถาบันการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่สำคัญของโลก^๑ มีข้อสรุปตรงกันว่าประเทศไทยยังมีความอ่อนแอด้านปัจจัยสนับสนุนในส่วนของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยตัวชี้วัดหลักด้านการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนบุคลากรทางการวิจัยและพัฒนา จำนวนสิทธิบัตร และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ยังเป็นข้อจำกัดต่อการนำเอาองค์ความรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศโดยรวม นอกจากนี้หน่วยงานต่างๆ ภายใต้ระบบวิจัยของไทยยังขาดการบูรณาการในการทำงานระหว่างกัน รวมทั้งขาดกลไกที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเชื่อมโยงการวิจัยระหว่างภาคเอกชนและชุมชน และการจัดการความเสี่ยงตลอดจนการจัดสรรผลประโยชน์ที่เกิดจากการวิจัยและพัฒนาในเชิงพาณิชย์ยังไม่ชัดเจน ทำให้ไม่สามารถนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ได้เท่าที่ควร

๑.๘ สำหรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ผ่านมา ภาครัฐมีบทบาทนำในการสร้างโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในระยะที่ผ่านมา มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ โดยมีสัดส่วนการขนส่งผู้โดยสารภายในประเทศทางถนนร้อยละ ๗๔ ทางรถไฟร้อยละ ๒๑ ที่เหลือเป็นทางอากาศร้อยละ ๕ สำหรับการขนส่งสินค้าในส่วนใหญ่เป็นการขนส่งทางถนนร้อยละ ๘๒ ทางน้ำร้อยละ ๑๕ และทางรถไฟร้อยละ ๓ ทั้งนี้ แม้ว่าการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในระยะที่ผ่านมาจะประสบความสำเร็จในด้านปริมาณ แต่ยังคงต้องพัฒนาด้านคุณภาพและสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้มากขึ้น นอกจากนี้ ข้อจำกัดด้านการคลังตลอดจนกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่บังคับใช้ไม่สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งส่งผลให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานล่าช้าและเป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว ในขณะที่ความต้องการใช้พลังงานของไทยมีแนวโน้มสูงขึ้นและต้องพึ่งพิงการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศจำนวนมาก โดยความต้องการใช้พลังงานของไทยมีมูลค่าสูงถึงปีละ ๑ ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๑ ของ GDP ทั้งนี้ การผลิตพลังงานในประเทศยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้นได้อย่างเพียงพอ โดยการผลิตพลังงานในประเทศสามารถตอบสนองความต้องการใช้ในประเทศได้เพียงร้อยละ ๕๐ เท่านั้น

๒ การประเมินความเสี่ยง

ประเทศไทยต้องเผชิญกับความเสี่ยงสำคัญหลายด้านซึ่งเป็นทั้งข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศและจุดอ่อนภายในประเทศที่จำเป็นต้องแก้ไขต่อไป ดังนั้น ประเทศไทยต้องเตรียมความพร้อมและจัดการความเสี่ยงต่างๆ เพื่อให้กระบวนการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนมีความต่อเนื่อง โดยความเสี่ยงทางเศรษฐกิจสำคัญของประเทศไทยมีดังนี้

๒.๑ เศรษฐกิจโลกฟื้นตัวช้ากว่าที่คาด เนื่องจากความไม่สมดุลของระบบเศรษฐกิจและการเงินของประเทศเศรษฐกิจหลักยังไม่ได้รับการแก้ไข อาทิ ปัญหาในภาคการคลังในภูมิภาคยุโรป ปัญหาเงินเฟ้อในภูมิภาคเอเชีย จากปัญหาที่แตกต่างกันทำให้แต่ละประเทศมีการดำเนินนโยบายที่ต่างกัน ซึ่งอาจนำไปสู่การแก้ไขกฎระเบียบด้านการค้าจนนำไปสู่ลัทธิกีดกันทางการค้าและยกระดับการแข่งขันให้มีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งประเทศต่างๆ รวมทั้งไทยจำเป็นต้องเสริมสร้างสมรรถนะทางการแข่งขัน และกระตุ้นอุปสงค์ในประเทศเพื่อรองรับความเสี่ยงนี้

^๑ สถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development: IMD) และเวิลด์ อีโคโนมิก ฟอรัม (World Economic Forum: WEF)

๒.๒ การเคลื่อนย้ายเงินทุนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้อัตราแลกเปลี่ยนมีความผันผวนสูงและการดำเนินนโยบายการเงินมีความยากลำบากขึ้น การพัฒนาตลาดทุนโลก การสร้างนวัตกรรมใหม่ทางการเงิน ความเชื่อมโยงระหว่างระบบเศรษฐกิจที่เพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งการเปิดเสรีทางการค้าและการเงิน ส่งผลให้การเคลื่อนย้ายเงินทุนในระหว่างภูมิภาคต่างๆ ของโลกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และต้นทุนการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนทั้งในภาครัฐและเอกชนเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่การพัฒนาของตลาดทุนไทยยังไม่สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก

๒.๓ ความเสี่ยงเชิงระบบของสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นผลกระทบของวิกฤตเศรษฐกิจโลกปี ๒๕๕๑ ยังไม่ได้รับการจัดการดูแลอย่างจริงจัง หากไม่ดำเนินการแก้ไขต่อไปอาจส่งผลกระทบรุนแรงในอนาคต ด้วยเหตุนี้ ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องปรับปรุงการกำกับดูแลสถาบันการเงินตามหลักเกณฑ์สากล Basel III ซึ่งจะมีการกำหนดมาตรการดำรงเงินกองทุนและสภาพคล่องของสถาบันการเงินที่เข้มงวดขึ้น จนอาจส่งผลให้สถาบันการเงินตลอดจนภาคธุรกิจมีต้นทุนทางการเงินสูงขึ้น

๒.๔ การบริหารจัดการทางการคลังมีข้อจำกัดมากขึ้น แม้ว่าจะมีการตั้งเป้าหมายให้งบประมาณสมดุลในช่วงปลายแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ แต่การงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญ ปี 2550 ทั้งรายจ่ายทางการศึกษาและสาธารณสุข และรายจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นรายจ่ายประจำมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีความเสี่ยงทางการคลังที่เกิดจากการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณและการดำเนินกิจกรรมกึ่งการคลังผ่านรัฐวิสาหกิจและสถาบันการเงิน เฉพาะกิจที่อาจสร้างภาระต่องบประมาณในอนาคต

๒.๕ ผลผลิตการผลิตในภาคการผลิตและบริการยังอยู่ในระดับต่ำทำให้ประเทศไทยไม่สามารถยกระดับความสามารถในการแข่งขันและขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืน อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยจากสถาบัน IMD และ WEF ในปี ๒๕๕๓ อยู่ที่อันดับ ๒๖ และอันดับ ๓๘ ตามลำดับ ซึ่งไม่เปลี่ยนแปลงจากเดิมมากนักในระยะที่ผ่านมา โดยปัญหาและอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาและขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้แข่งขันได้และเติบโตอย่างยั่งยืนอยู่ที่ความอ่อนแอด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คุณภาพการบริการของโครงสร้างพื้นฐาน กฎหมาย กฎ และระเบียบทางเศรษฐกิจที่ไม่เอื้อต่อการจัดระบบการแข่งขันที่เป็นธรรมและเหมาะสมกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน รวมถึงการพึ่งพาการส่งออก การนำเข้าสินค้าทุน-พลังงาน และการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในสัดส่วนสูง จนทำให้เศรษฐกิจไทยได้รับอิทธิพลจากความผันผวนของปัจจัยภายนอกอย่างมีนัยสำคัญในช่วงที่ผ่านมา

๒.๖ บริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกอื่นๆ อาทิเช่น ภาวะโลกร้อนซึ่งส่งผลให้เกิดวิกฤตด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในโลก โครงสร้างประชากรโลกที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ กฎระเบียบและกฎ กติกาใหม่ๆ ในการบริหารจัดการเศรษฐกิจที่มีความเข้มงวด และการเปิดเสรีการค้าการลงทุน ส่งผลให้ผู้ประกอบไทยต้องปรับกระบวนการผลิตไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ อุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การยกระดับมาตรฐานการผลิตและการตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคม และการเสริมสร้างสมรรถนะทางธุรกิจเพื่อรองรับสภาพการแข่งขันที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต

๓

การสร้างภูมิคุ้มกัน

ผลการพัฒนาที่ผ่านมา การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาประเทศ และวิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยที่หลากหลาย เข้มแข็ง และเป็นพลังต่อการพัฒนาประเทศ ทำให้ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันและความพร้อมในการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงที่ประเทศไทยต้องเผชิญมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้นและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องเสริมสร้างจุดแข็งหรือภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ในภาคการผลิต รวมทั้งพัฒนาภูมิคุ้มกันใหม่เพื่อรองรับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และใช้โอกาสที่เอื้ออำนวยให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมและรู้เท่าทัน ดังนี้

๓.๑ ความมีเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจโดยรวม เศรษฐกิจสามารถขยายตัวได้ตามศักยภาพ รักษาระดับการจ้างงาน และมีการกระจายรายได้และความมั่งคั่งอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๓.๒ ความมีเสถียรภาพทางการคลังและประสิทธิภาพของนโยบายการคลัง มีฐานะการคลังที่แข็งแกร่งเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม มีเครื่องมือทางการคลังทั้งการเก็บภาษี และการจัดสรรงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการดำเนินนโยบายของรัฐบาลและการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภาคเอกชน

๓.๓ การมีระบบการเงินที่สนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยตลาดเงินและตลาดทุนมีเสถียรภาพและมีประสิทธิภาพ เร่งดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ ๒ และแผนพัฒนาตลาดทุนเพื่อให้ตลาดเงินและตลาดทุนเป็นแหล่งสนับสนุนเงินทุนและการให้บริการทางการเงินแก่ทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม มีโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินที่เอื้อต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และสามารถจัดการความเสี่ยงจากต้นทุนทางการเงินของภาคธุรกิจที่มีแนวโน้มสูงขึ้น

๓.๔ การปรับโครงสร้างการผลิตสู่การใช้องค์ความรู้ ภูมิปัญญา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การใช้ประโยชน์จากศักยภาพที่ประเทศไทยมีอยู่โดยเฉพาะภาคเกษตร บริการ และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและการสนับสนุนการใช้พลังงานสะอาด ภายใต้กฎหมาย กฎ ระเบียบ และสถานะแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจในทิศทางดังกล่าว รวมทั้งการสร้างระบบการแข่งขันที่เท่าเทียมและเป็นธรรม ซึ่งจะสนับสนุนให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

๓.๕ การใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงของสถานะแวดล้อมหรือปัจจัยภายนอกประเทศได้อย่างเหมาะสมและรู้เท่าทัน อาทิ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภคในตลาดหลักและตลาดเกิดใหม่ การปรับเปลี่ยนกฎ ระเบียบ และกติการะหว่างประเทศที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทั้งที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตหรือกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชน ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม ขณะเดียวกัน ควรเตรียมความพร้อมรองรับและบรรเทาผลกระทบทางลบจากการเปลี่ยนแปลงและความผันผวนของปัจจัยภายนอกด้วยเช่นเดียวกัน

๔

วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

๔.๑ วัตถุประสงค์

- ๔.๑.๑ เพื่อปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน
- ๔.๑.๒ เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสร้างระบบการแข่งขันเสรีและเป็นธรรม
- ๔.๑.๓ เพื่อให้ประเทศไทยมีความเชื่อมโยงกับเครือข่ายด้านการผลิตสินค้าและบริการบนฐานปัญญา นวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในภูมิภาคอาเซียน

๔.๒ เป้าหมาย

- ๔.๒.๑ เศรษฐกิจขยายตัวอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน
 - ๑) เศรษฐกิจขยายตัวอย่างเหมาะสมและมีเสถียรภาพ และอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยไม่เกินร้อยละ ๓.๕ ต่อปี
 - ๒) ผลิตภาพการผลิตรวมเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี โดยภาคเกษตรมีผลิตภาพการผลิตเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑.๕ ภาคอุตสาหกรรมไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕ และภาคบริการไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี
 - ๓) เพิ่มสัดส่วนมูลค่าภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรให้ได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๕ ของ GDP และเพิ่มสัดส่วนมูลค่าภาคบริการให้ได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ของ GDP รวมทั้งยกระดับอุตสาหกรรมสู่การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ชุมชน และมีมูลค่าสูง
 - ๔) พัฒนาสินค้าและบริการสร้างสรรค์ให้มีอัตราการขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี
- ๔.๒.๒ เลื่อนอันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศโดย IMD เป็นอันดับ ๑๖ ของโลกและเพิ่มอันดับความสามารถในการประกอบธุรกิจให้เป็น ๑ ใน ๑๐ ของโลก
- ๔.๒.๓ เพิ่มสัดส่วนค่าใช้จ่ายการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเป็นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑ ของ GDP โดยมีสัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนต่อภาครัฐเพิ่มขึ้นเป็น ๗๐:๓๐
- ๔.๒.๔ ลดสัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP ให้ต่ำกว่าร้อยละ ๑๕ และเพิ่มสัดส่วนการขนส่งทางรางเป็นร้อยละ ๕
- ๔.๒.๕ เพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกต่อปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๙ ลดสัดส่วนการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ และลดความเข้มการใช้พลังงานลงร้อยละ ๒

๔.๓ ดัชนีชี้วัด

- ๔.๓.๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ
- ๔.๓.๒ อัตราเงินเฟ้อ
- ๔.๓.๓ ผลิตภาพการผลิตรวมและรายสาขาการผลิต

๔.๓.๔ สัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ ต่อ GDP

๔.๓.๕ อัตราการขยายตัวของสินค้าและบริการสร้างสรรค์

๔.๓.๖ อันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศที่จัดทำโดย IMD และ
อันดับความสามารถในการประกอบธุรกิจโดยธนาคารโลก

๔.๓.๗ สัดส่วนค่าใช้จ่ายการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP และสัดส่วนการลงทุนวิจัย
และพัฒนาของภาคเอกชนต่อภาครัฐ

๔.๓.๘ สัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP

๔.๓.๙ สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกต่อปริมาณการใช้พลังงาน
ขั้นสุดท้าย สัดส่วนการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศต่อการใช้พลังงานทั้งหมด และความเข้มการใช้พลังงาน

๕

แนวทางการพัฒนา

ผลการพัฒนาที่ผ่านมาชี้ให้เห็นว่าโครงสร้างเศรษฐกิจของไทยไม่สามารถรองรับการเจริญเติบโตได้อย่างยั่งยืน และยังคงพึ่งพิงและเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกประเทศมากขึ้นตามลำดับ นอกจากนี้ ระบบเศรษฐกิจของไทยยังมีความอ่อนแอด้านปัจจัยสนับสนุนในส่วนของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คุณภาพการให้บริการของโครงสร้างพื้นฐาน กฎหมาย กฎ และระเบียบทางเศรษฐกิจที่ไม่เอื้อต่อการจัดระบบการแข่งขันที่เป็นธรรมและเหมาะสมกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจอยู่แล้ว แต่ยังไม่เพียงพอที่จะขับเคลื่อนไปอย่างมั่นคงในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้น ทิศทางการพัฒนาในระยะต่อไปจะต้องให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่มีคุณภาพและยั่งยืน โดยใช้ปัญญา ความรู้ และความคิดสร้างสรรค์ เป็นพื้นฐานสำคัญในการขับเคลื่อน ภายใต้ปัจจัยสนับสนุนที่เอื้ออำนวยและระบบการแข่งขันที่เป็นธรรม พร้อมทั้งใช้โอกาสจากปัจจัยภายนอกให้เกิดประโยชน์กับประเทศได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะเป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประเทศเมื่อเกิดความผันผวนจากปัจจัยภายนอกประเทศ รวมทั้งจะต้องสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้เกิดขึ้นจากปัจจัยภายในประเทศเป็นสำคัญ

๕.๑ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจโดยใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ เป็นพื้นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและมีคุณภาพ โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๕.๑.๑ ปรับโครงสร้างการค้าและการลงทุนให้สอดคล้องกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของเอเชีย ตะวันออกกลาง แอฟริกาและเศรษฐกิจภายในประเทศ โดย

๑) เสริมสร้างประสิทธิภาพด้านการตลาดและการกระจายผลผลิตไปสู่ตลาดเอเชียและแอฟริกา โดยส่งเสริมภาคเอกชนในการกระจายตลาดสินค้าไปสู่ตลาดใหม่ที่มีศักยภาพทั้งตลาดเอเชียและแอฟริกา และกลุ่มเศรษฐกิจต่างๆ ทั้งระดับทวีปและพหุภาคี สร้างโอกาสทางการตลาดและดูแลรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร เชื่อมโยงการกระจายผลผลิตจากแหล่งผลิตไปยังผู้บริโภค รวมทั้งพัฒนาการให้บริการของกิจการคลังสินค้า โซโล และห้องเย็น ตลอดจนพัฒนาสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าของตนเองที่เน้นคุณภาพและมาตรฐานมีการวางระบบการขายและกระจายสินค้าอย่างครบวงจร ด้วยการสนับสนุนการใช้กลไกการประสานความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐในต่างประเทศ

๒) พัฒนาลีนค้าและบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดใหม่ โดยศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคในเชิงลึกของผู้บริโภคในตลาดเป้าหมายที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มผู้บริโภครายได้ปานกลางในจีนและอินเดีย ที่มีแนวโน้มจะเป็นกำลังซื้อหลักของประเทศ รวมทั้งศึกษาภาวะเปรียบเทียบและมาตรการที่มีใช้ภายในรูปแบบใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งที่เอื้อประโยชน์และเป็นอุปสรรคในการส่งออกของไทยไปยังตลาดใหม่ ตลอดจนให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและกระตุ้นผู้ประกอบการไทยให้นำมาตรฐานสากลมาใช้ในการผลิต รวมทั้งมุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มและความแตกต่างให้กับสินค้าและบริการ เพื่อพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรมและบริการสร้างสรรค์มากขึ้น

๓) ผลักดันการจัดทำความตกลงการค้าเสรี และเร่งรัดการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงที่มีผลบังคับใช้แล้ว พร้อมทั้งวางแนวทางป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้น โดยเร่งขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจผ่านความตกลงเขตการค้าเสรี และสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงการค้า การลงทุนที่มีผลบังคับใช้แล้ว พร้อมทั้งกำหนดมาตรการการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบ และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดท่าทีเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจและความตกลงการค้าเสรีต่างๆ เพื่อเตรียมพร้อมในการพัฒนาสินค้าและบริการให้สอดคล้องกับภาวะเปรียบเทียบ มาตรฐานต่างๆ รวมทั้งบริบทของการเปลี่ยนแปลงของโลกที่ส่งผลต่อความต้องการของตลาดในอนาคต

๔) ส่งเสริมการลงทุนที่ยั่งยืนและสร้างความสมดุลของการเจริญเติบโตในทุกมิติทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับการลงทุนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน และสร้างแรงจูงใจให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมฐานปัญญาและความรู้ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเทคโนโลยีการลดคาร์บอน

๕) ส่งเสริมผู้ประกอบการไทยในการขยายการลงทุนไปสู่ต่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานและวัตถุดิบในประเทศ และใช้ประโยชน์จากสิทธิพิเศษ (GSP) ของประเทศเพื่อนบ้านในการผลิตเพื่อส่งออก รวมทั้งเร่งสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยการสร้างตราสัญลักษณ์ และสร้างเครือข่ายธุรกิจโดยการหาตัวแทนและหุ้นส่วนในต่างประเทศ

๖) ส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้สามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพ โดยส่งเสริมการยกระดับองค์ความรู้และทักษะของผู้ประกอบการ ทั้งในด้านการผลิต การตลาด และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ ทั้งวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และความคิดสร้างสรรค์ ในการสร้างนวัตกรรม ตลอดจนพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจอย่างมีธรรมาภิบาล นอกจากนี้จะต้องมีมาตรการทางการเงินที่เหมาะสมเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่ช่วยต่อยอดธุรกิจหรือช่วยให้สามารถประกอบหรือปรับปรุงธุรกิจได้

๕.๑.๒ ปรับโครงสร้างภาคบริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มกับสาขาบริการที่มีศักยภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม บนฐานความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม โดย

๑) เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจบริการที่มีศักยภาพสู่ธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ โดยสนับสนุนการวิจัยพัฒนาและสร้างนวัตกรรมให้กับธุรกิจ ส่งเสริมการใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการพัฒนาสินค้าและบริการ และส่งเสริมการลงทุนธุรกิจบริการที่มีศักยภาพ โดยอาศัยความได้เปรียบของทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศ ความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ความเป็นไทย ตลอดจนสามารถรองรับการเปิดเสรีทางการค้าและกระแสความต้องการของตลาดโลก ได้แก่ ธุรกิจการท่องเที่ยว ธุรกิจบริการสุขภาพ ธุรกิจบริการโลจิสติกส์ ธุรกิจภาพยนตร์ ธุรกิจการจัดประชุมและแสดงนิทรรศการนานาชาติ เป็นต้น

๒) ขยายฐานการผลิตและการตลาดภาคธุรกิจบริการที่มีศักยภาพออกสู่ตลาดต่างประเทศ โดยพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการตลอดห่วงโซ่การผลิตและบริการ สนับสนุนมาตรการด้านการเงินและภาษีให้ทัดเทียมกับประเทศคู่แข่ง ส่งเสริมการค้าและบุกเบิกตลาดใหม่ๆ ที่มีศักยภาพ เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือของธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการลงทุนในตลาดต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการขยายตลาดของธุรกิจบริการที่มีศักยภาพของไทย พัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีทักษะการบริหารและความเชี่ยวชาญในสายอาชีพ และพัฒนามาตรฐานธุรกิจและวิชาชีพให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

๓) พัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการลงทุนภายในประเทศและดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศในภาคบริการ โดยปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการของโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาระบบฐานข้อมูลภาคบริการโดยรวมของประเทศและข้อมูลเชิงลึกในสาขาบริการที่มีศักยภาพ ปรับปรุงกฎระเบียบและสิทธิประโยชน์ให้เอื้อต่อการลงทุน ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการประกอบธุรกิจ ส่งเสริมธุรกิจบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนผลิตและพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจ

๔) พัฒนาและพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยการฟื้นฟูพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลักที่เสื่อมโทรม พัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจของธุรกิจท่องเที่ยวในกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และกระแสดemand ของตลาดโลก เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงศึกษาเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และสัมผัสวิถีชีวิตชุมชน รวมทั้งส่งเสริมการค้าสินค้าทางการตลาดรูปแบบใหม่ที่สามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าและขยายไปยังตลาดใหม่ๆ ที่มีศักยภาพ

๕) บริหารจัดการการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม คำนึงถึงความสมดุลและความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาระดับมาตรฐานสินค้าและบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีคุณภาพและเพียงพอ และบูรณาการการท่องเที่ยวให้เชื่อมโยงกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงสาขาการผลิตและบริการอื่นๆ

๖) เสริมสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่น ชุมชน ผู้ประกอบการรายย่อย วิสาหกิจชุมชน และบุคลากรภาครัฐ เพื่อร่วมกันพัฒนาและเชื่อมโยงกับสาขาการผลิตและบริการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ตามแนวทางการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจ พัฒนาทักษะและองค์ความรู้ของบุคลากรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้สามารถปรับตัวเพื่อรองรับผลกระทบต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขตามกฎระเบียบใหม่ของโลก

๕.๑.๓ พัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๑) สนับสนุนการพัฒนาธุรกิจสร้างสรรค์ตามแนวทางเครือข่ายวิสาหกิจ ที่มีการเชื่อมโยงและทำงานร่วมกันอย่างมีทิศทางที่ชัดเจนของธุรกิจสร้างสรรค์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาการใช้ความคิดสร้างสรรค์ และใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนในการผลิตสินค้าและบริการ การจัดจำหน่าย และการดำเนินกิจกรรมเชิงพาณิชย์ และส่งเสริมการแข่งขันของธุรกิจที่เป็นธรรมเพื่อการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานสินค้าและบริการที่สูงขึ้น ตลอดจนส่งเสริมการปรับบทบาทของสถาบันหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สนับสนุนการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายของธุรกิจสร้างสรรค์

๒) ส่งเสริมการพัฒนาเมืองสร้างสรรค์ โดยการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมด้านต่างๆ ของพื้นที่หรือเมือง ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ ทรัพยากรมนุษย์ กฎระเบียบ การบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจของธุรกิจสร้างสรรค์ที่มีการสร้างสรรค์สินค้าและบริการใหม่ๆ ที่มีเอกลักษณ์ และสะท้อนอัตลักษณ์ของพื้นที่หรือเมือง สามารถดึงดูดการลงทุนของธุรกิจต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เข้ามาในพื้นที่หรือเมือง รวมทั้งส่งเสริมการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เพื่อสร้างบรรยากาศและสถานะที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ อาทิ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ พื้นที่สาธารณะรูปแบบต่างๆ การจัดกิจกรรม และงานแสดงสินค้าและบริการสร้างสรรค์ เพื่อเป็นช่องทางหรือเวทีในการพัฒนาและแสดงออกของนักคิดและนักสร้างสรรค์สาขาต่างๆ

๓) เสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการและบุคลากรในการใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าและบริการทุกสาขา โดยพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ของผู้ประกอบการธุรกิจโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และบุคลากรสร้างสรรค์ที่สำคัญในธุรกิจต่างๆ ของห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ทั้งด้านการออกแบบ การวิจัยและพัฒนา การสร้างนวัตกรรม การบริหารจัดการธุรกิจ เทคโนโลยี และการตลาด โดยใช้ศิลปวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมและร่วมสมัยเป็นพื้นฐาน ผสมผสานการใช้เทคโนโลยี เพื่อสร้างความแตกต่างและความโดดเด่นของสินค้าและบริการที่ตรงกับความต้องการของตลาด รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของธุรกิจสร้างสรรค์ให้สามารถปรับเปลี่ยนการดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องกับสถานการณ์แวดล้อมภายในและภายนอกประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งสนับสนุนการศึกษาวิจัยในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเร่งพัฒนาฐานข้อมูลเชิงลึกของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์สาขาต่างๆ

๔) พัฒนาระบบการเงินเพื่อสนับสนุนการลงทุนและการพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ โดยการจัดหาหรืออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนที่เหมาะสมสำหรับธุรกิจสร้างสรรค์ที่ยังขาดแคลนเงินทุน เช่น กองทุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กองทุนต่างๆ เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการธุรกิจ สถาบันการเงินต่างๆ เป็นต้น เพื่อให้ผู้ประกอบการและผู้ที่มีความประสงค์จะดำเนินธุรกิจสร้างสรรค์สามารถก่อตั้ง ดำเนินกิจการ และพัฒนาธุรกิจได้

๕) ส่งเสริมการจดทะเบียน การใช้ และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อเป็นปัจจัยขับเคลื่อนการเติบโตของธุรกิจสร้างสรรค์ โดยสร้างความตื่นตัวและความตระหนักของธุรกิจและทุกภาคส่วนถึงความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญาที่มีต่อการสร้างมูลค่าเพิ่ม ต่อยอดการเติบโตของธุรกิจ และยกระดับมาตรฐานของสินค้าและบริการ เร่งรัดการลดขั้นตอนและความซับซ้อนในการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ธุรกิจสร้างสรรค์ในการครอบครองทรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างรวดเร็วทันต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดมากขึ้น รวมทั้งบังคับใช้กฎหมายเพื่อควบคุมการละเมิดทรัพย์สินปัญญาย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๑.๔ พัฒนาภาคเกษตรบนฐานการเพิ่มผลิตภาพในการผลิตและยกระดับการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยเทคโนโลยีและกระบวนการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงปรับปรุงฟื้นฟูคุณภาพดินและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ สนับสนุนการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ พัฒนาคูณภาพมาตรฐานของผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตร เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และพัฒนาปัจจัยแวดล้อมด้านการเกษตร เช่น ระบบโลจิสติกส์ของภาคเกษตร เป็นต้น (รายละเอียดปรากฏในยุทธศาสตร์สร้างความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงานของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑)

๕.๑.๕ พัฒนาภาคอุตสาหกรรมที่มุ่งการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมให้ยั่งยืนและมีคุณภาพ ด้วยการเน้นการใช้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ สู่อุตสาหกรรมฐานความรู้เชิงสร้างสรรค์ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดย

๑) พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและพื้นที่พลังงานสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อุตสาหกรรม หลักของประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยการสร้างความตระหนักถึงการอยู่ร่วมกันของอุตสาหกรรมและชุมชน และส่งเสริมให้ภาคเอกชน ชุมชน สถาบันการศึกษาและภาครัฐร่วมกันพัฒนา ตั้งแต่การกำหนดกรอบแนวทางการพัฒนา มาตรฐานขององค์ประกอบที่จำเป็นของอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ กำหนดมาตรการการบริหารจัดการ คุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และผลกระทบด้านสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ ไปจนถึงการมีศูนย์เฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ กำหนดมาตรการให้ภาคเอกชนลงทุนเพื่อพื้นที่พลังงานสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน และภาคราชการในรูปแบบการสนับสนุนกิจการเพื่อสังคม รวมทั้งเตรียมพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจหลักแห่งใหม่ โดยการกำหนดเขตพื้นที่สำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมในแต่ละพื้นที่ให้มีขนาดที่เหมาะสมสอดคล้องกับขนาดของชุมชนและขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ และจัดทำข้อมูลขีดความสามารถการรองรับมลพิษของพื้นที่เพื่อเป็นเกณฑ์กำกับการพัฒนาอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับพื้นที่และชุมชน

๒) พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปบนฐานความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าและยกระดับสินค้าให้มีคุณภาพ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความปลอดภัยตามมาตรฐานสากล และสร้างโอกาสทางการตลาด โดยสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มพัฒนาในลักษณะเครือข่ายวิสาหกิจ โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือและเชื่อมโยงการผลิตกับวิสาหกิจหรือธุรกิจอื่นๆ และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านการผลิตและแปรรูปสินค้า

๓) เพิ่มผลิตภาพและประสิทธิภาพภาคอุตสาหกรรม โดยการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานที่ส่งเสริมประสิทธิภาพและยกระดับมาตรฐานการผลิต สนับสนุนการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการสร้างคุณค่าสินค้าอุตสาหกรรม รวมทั้งประสานความร่วมมือการพัฒนาระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และสถาบันเฉพาะทางในการฝึกอบรมบุคลากรให้มีทักษะ มีการใช้ความคิดสร้างสรรค์ และองค์ความรู้ ที่สามารถรองรับต่อกฎกติกาในรูปแบบใหม่ๆ

๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเชื่อมโยงการผลิตภาคอุตสาหกรรมกับอุตสาหกรรมท้องถิ่น และกระจายการพัฒนาอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค โดยสร้างความเชื่อมโยงระหว่างผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) กับภาคอุตสาหกรรม ผ่านระบบห่วงโซ่อุปทาน และเน้นการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ควบคู่ไปกับการสร้างการจับคู่ทางธุรกิจเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมร่วมกัน

๕.๒ การพัฒนาระบบการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพ เท่าเทียม และเป็นธรรม โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๕.๒.๑ พัฒนาปัจจัยการผลิต ให้เอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ โดย

๑) พัฒนาลาดเงินและตลาดทุน ให้เอื้อต่อการปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการ และเป็นช่องทางการออมเงินของประชาชน โดย

(๑) พัฒนาระบบสถาบันการเงินให้มีเสถียรภาพ ประสิทธิภาพ และ ลดต้นทุน โดยพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบรักษาความปลอดภัยที่เอื้อต่อการให้บริการและพัฒนาบุคลากรในภาคการเงิน สนับสนุนการให้บริการทางการเงินด้วยช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ ควรเร่งรัดดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่สอง และแผนพัฒนาสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รวมทั้งการปฏิรูประบบกำกับดูแลและพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงินให้มีความเข้มงวดและครอบคลุมมากขึ้น

(๒) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้าถึงแหล่งเงินทุนอย่างเท่าเทียมด้วยต้นทุนที่เหมาะสม โดยกำกับดูแลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ให้เอื้อต่อการให้บริการประชาชนและธุรกิจอย่างทั่วถึงภายใต้การบริหารความเสี่ยงที่ดี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้ประกอบการรายใหม่ และกลุ่มผู้มีรายได้น้อย รวมทั้งให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐเข้ามาเติมเต็มช่องว่างการให้บริการของสถาบันการเงินเอกชน และควรเพิ่มบทบาทของธุรกิจร่วมลงทุน แพลตฟอร์ม และ ลีสซิ่งให้มากยิ่งขึ้น

(๓) เพิ่มศักยภาพและความครอบคลุมของการให้บริการของระบบการเงินฐานราก โดยสนับสนุนและพัฒนาขีดความสามารถในการดำเนินงานขององค์กรการเงินชุมชนและสหกรณ์ทุกระดับ สร้างความเข้มแข็ง ยกระดับมาตรฐานการดำเนินงาน สร้างกลไกเชื่อมโยงเงินทุนระหว่างกลุ่มการเงินด้วยกัน และกลุ่มการเงินกับสถาบันการเงิน เพื่อให้เป็นแหล่งสนับสนุนเงินทุนและเป็นกลไกสำคัญในการปลูกฝังนิสัยการออมเงินและการบริหารจัดการด้านการเงินในระดับครัวเรือน

(๔) สร้างความรู้ความเข้าใจทางการเงิน สร้างวินัยทางการเงินให้แก่ประชาชน และผู้ประกอบการรายย่อย และส่งเสริมการออมโดยเฉพาะภาคครัวเรือน กำหนดให้องค์กรนายจ้าง และสถาบันการเงินมีหน้าที่ในการสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเงิน ทั้งด้านการออม การลงทุน การบริหารความเสี่ยง การวางแผนการเงินส่วนบุคคล สนับสนุนการทำบัญชีรายรับรายจ่าย และสร้างความรู้ความเข้าใจถึงความเสี่ยงของเงินกู้ยืมในระบบ

๒) พัฒนากำลังแรงงานและตลาดแรงงานให้สอดคล้องกับภาคการผลิตและบริการ โดย

(๑) เพิ่มขีดความสามารถของผู้จบการศึกษาในทุกๆระดับ โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้มีมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของสาขาเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานและความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

(๒) ยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์โดยการดำเนินการร่วมกันทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน และสถาบันการศึกษาและการฝึกอบรม ในการต่อยอดความรู้ความสามารถให้มีความเชี่ยวชาญและความชำนาญการเฉพาะทาง เพื่อเพิ่มผลิตภาพทุนมนุษย์และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ควบคู่กับการสนับสนุนการใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ และระบบมาตรฐานฝีมือแรงงานที่มีความเชื่อมโยงกันทั้งระบบมาตรฐานอาชีพและค่าตอบแทนที่เป็นไปตามความสามารถและสมรรถนะของกำลังแรงงาน

(๓) จัดทำฐานข้อมูลแรงงานแห่งชาติเพื่อเป็นศูนย์รวมของข้อมูลตลาดแรงงานไทยทั้งในด้านกำลังแรงงานและความต้องการจำแนกตามรายสาขาเศรษฐกิจ ระดับการศึกษา และคุณวุฒิวิชาชีพ รวมทั้งข้อมูลแรงงานข้ามชาติที่เป็นระบบ เพื่อเป็นฐานข้อมูลที่ใช้ในการจับคู่ให้เกิดความสมดุลระหว่างกำลังแรงงานกับความต้องการในตลาดแรงงาน รวมทั้งเป็นฐานข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายแรงงาน เพื่อให้กำลังแรงงานได้ทำงานตามศักยภาพและขีดความสามารถซึ่งจะช่วยสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพและความยืดหยุ่นของกำลังแรงงาน

๕.๒.๒ พัฒนาวិทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ให้เป็นพลังขับเคลื่อนการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ที่เน้นการนำความคิดสร้างสรรค์ ทรัพย์สินทางปัญญา วิจัยและพัฒนา ไปต่อยอด ถ่ายทอด และประยุกต์ใช้ประโยชน์ทั้งเชิงพาณิชย์ สังคม และชุมชน โดย

๑) สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาและประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการใช้ความคิดสร้างสรรค์และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคการผลิต

(๑) ปฏิรูประบบการให้สิ่งจูงใจทั้งด้านการเงินการคลังและอื่นๆ โดยลดขั้นตอนปฏิบัติในกระบวนการให้สิทธิประโยชน์ให้มีความคล่องตัวเอื้อต่อการปฏิบัติจริง เพิ่มมาตรการจูงใจทั้งด้านการเงิน การคลัง และอื่นๆ ในรูปการร่วมทุนหรือการจัดตั้งกองทุนวิจัยร่วมภาครัฐและเอกชน ให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีที่ครอบคลุมถึงการพัฒนาเทคโนโลยี และปรับปรุงกฎหมายกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัยและพัฒนาและการใช้ประโยชน์

(๒) มีมาตรการส่งเสริมโครงการลงทุนวิจัยและพัฒนาขนาดใหญ่ในสาขาที่เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศ และมาตรการดูดซับเทคโนโลยีจากการลงทุนตรงจากต่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการเลี้ยงและใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ที่ได้มาตรฐานสากลเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมระบบทรัพย์สินทางปัญญา อาทิ มีกลไกสนับสนุนการจดสิทธิบัตรในต่างประเทศ มีระบบการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงสิทธิในการครอบครองลิขสิทธิ์ในผลิตภัณฑ์ที่จดสิทธิบัตรในต่างประเทศ

(๓) ปรับระบบบริหารจัดการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรมให้มีเอกภาพและประสิทธิภาพ โดยมีการประสานและเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติทั้งในภาครัฐและเอกชนอย่างมีบูรณาการ และมีระบบติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมให้ทั่วถึงและเพียงพอทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพในลักษณะของความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน โดย

(๑) เร่งพัฒนาอุทยานวิทยาศาสตร์ ศูนย์ความเป็นเลิศ ศูนย์บ่มเพาะ สถาบันวิจัยและพัฒนา สถาบันวิจัยเฉพาะทางในสาขาวิทยาศาสตร์ และศูนย์บริการวิเคราะห์ทดสอบอย่างเพียงพอและสอดคล้องกับความต้องการ หรือสนับสนุนให้ภาคเอกชนและนักลงทุนต่างประเทศจัดตั้งศูนย์วิจัยในประเทศไทย

(๒) ส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทั้งเชิงพาณิชย์และชุมชน โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความเชื่อมโยงและร่วมมือในรูปแบบเครือข่ายวิจัยระหว่างสถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย ภาคการผลิตและชุมชน เครือข่ายวิสาหกิจต่างๆ และสมาคมและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมีการถ่ายทอด แลกเปลี่ยนความรู้ จัดการความเสี่ยงและผลประโยชน์ที่ชัดเจน รวมทั้งมีการสร้างกระบวนการวิจัยและพัฒนาที่เป็นระบบ โดยบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง กับสถาบันการศึกษา สถาบันเฉพาะทางต่างๆ ภาคเอกชน และชุมชน ตั้งแต่เริ่มกระบวนการจัดทำและพัฒนาแผนวิจัย บุคลากรวิจัย แหล่งทุนวิจัย การบริหารจัดการความรู้ และการจัดทำฐานข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงกัน โดยมีดัชนีชี้วัดการประเมินนโยบายวิจัยและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ชัดเจน เพื่อช่วยให้ระบบการวิจัยของประเทศมีประสิทธิภาพ

(๓) ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาบุคลากรวิจัยในสาขาวิทยาศาสตร์และวิศวกรรม ที่มีบูรณาการระหว่างการเรียนรู้กับการทำงานจริงในสถานประกอบการ สนับสนุนนักเรียนทุนและผู้มีความสามารถพิเศษ พัฒนาครูวิทยาศาสตร์ รูปแบบและสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และสร้างความตระหนักของประชาชนให้เรียนรู้ คิดและทำอย่างเป็นวิทยาศาสตร์

๕.๒.๓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ โดย

๑) ผลักดันการพัฒนาการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ โดยพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบการขนส่ง ไปสู่การขนส่งในรูปแบบอื่น ๆ ที่มีต้นทุนการขนส่งต่อหน่วยต่ำและมีการใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบที่เชื่อมโยงการขนส่งทางถนน ทางราง ทางน้ำ และทางอากาศในลักษณะบูรณาการทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและมาตรฐานการขนส่งสินค้าสู่สากล ทั้งด้านความเร็ว ความปลอดภัย และความตรงต่อเวลา รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้กรอบความร่วมมือระดับภูมิภาค และพัฒนาระบบบริหารจัดการรวบรวมและกระจายสินค้าที่มีประสิทธิภาพ เพื่อลดต้นทุนระบบโลจิสติกส์ของประเทศในภาพรวม

๒) ปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์ โดยผลิตบุคลากรด้านโลจิสติกส์ที่มีความเป็นมืออาชีพ พัฒนาระบบและบริหารเครือข่ายธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทานและปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสนับสนุนการวิจัย พัฒนา นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาโลจิสติกส์ ตลอดจนยกระดับประสิทธิภาพกระบวนการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการขนส่งสินค้าผ่านแดนและข้ามแดน เช่น การพัฒนาระบบ National Single Window และด้านการค้าชายแดน เป็นต้น รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขนส่งและการกำหนดบทบาทของท่าอากาศยานและท่าเรือหลักของประเทศเพื่อลดต้นทุนการขนส่งสินค้าและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

๓) พัฒนาระบบขนส่งทางรถไฟ โดยบูรณะปรับปรุงทางรถไฟ และจุดตัดระหว่างโครงข่ายรถไฟและโครงข่ายถนนเพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการให้บริการ ก่อสร้างทางคู่ในเส้นทางรถไฟสายหลัก และจัดการถักและล้อเลื่อน รวมทั้งการปรับปรุงระบบอาณัติสัญญาณให้มีความทันสมัยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาเส้นทางรถไฟความเร็วสูงเชื่อมโยงสู่เมืองต่างๆ ในภูมิภาค และกลุ่มประเทศอาเซียน ตลอดจนการปรับโครงสร้างการรถไฟแห่งประเทศไทย

๔) ปรับปรุงพัฒนาโครงข่ายขนส่งมวลชนที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีความทันสมัย ครอบคลุมพื้นที่บริการเพิ่มขึ้นและสอดคล้องกับการขยายตัวของเมืองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยการก่อสร้างโครงข่ายระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน และเพิ่มประสิทธิภาพรถโดยสารสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเดินทางจากรถยนต์ส่วนบุคคลเป็นระบบขนส่งสาธารณะอย่างเป็นรูปธรรม การปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการรถโดยสารสาธารณะในภูมิภาค รวมทั้งการปรับโครงสร้างการบริหารจัดการระบบขนส่งสาธารณะทั้งระบบ เพื่อให้การบริการมีคุณภาพ มาตรฐาน และเป็นธรรมต่อผู้ใช้บริการ

๕) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย

โดยพัฒนาโครงข่ายโทรคมนาคมเพื่อให้บริการสื่อสารข้อมูลความเร็วสูง หรือบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ บนพื้นฐานของการแข่งขันเสรีและเป็นธรรม เพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึง บริการที่เท่าเทียมกัน และพัฒนาระบบการให้บริการภาครัฐผ่านโครงข่ายสื่อสารความเร็วสูง ทั้งในด้าน การศึกษา การสาธารณสุข และส่งเสริมให้ประชาชนและผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมี ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากบริการสื่อสารความเร็วสูงและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อยกระดับ คุณภาพชีวิตและสร้างรายได้ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาเนื้อหาสาระและโปรแกรมประยุกต์ที่เชื่อมโยงกับ การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๖) พัฒนาศักยภาพการให้บริการน้ำอุปโภคบริโภคทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพที่ มีมาตรฐานสากลครอบคลุมทั้งในเขตเมืองและพื้นที่ชนบท โดยผลักดันให้เมืองคร่ำกับดูแลค่าบริการทั้งใน ด้านน้ำดิบและน้ำอุปโภคบริโภคที่เข้มแข็ง รวมทั้งกำหนดอัตราค่าบริการที่เหมาะสมและเป็นธรรมกับทุกภาค ส่วน ตลอดจนสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อประยุกต์ใช้ในการวางแผนและบริหารจัดการน้ำ อุปโภคบริโภคของประเทศ

๕.๒.๔ สร้างความมั่นคงด้านพลังงาน โดย

๑) ส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาดและพัฒนาพลังงานทางเลือก โดยกำหนด มาตรการจูงใจที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการผลิตและการใช้พลังงานทดแทน ทั้งในภาคการผลิตไฟฟ้าและภาค ขนส่ง โดยเฉพาะเชื้อเพลิงชีวภาพและชีวมวล เช่น แก๊สโซฮอลล์ ไบโอดีเซล ชยะและมูลสัตว์ เป็นต้น รวมทั้ง สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพลังงานนิวเคลียร์ให้กับประชาชน

๒) กำกับดูแลกิจการพลังงานให้มีราคาที่เหมาะสม มีเสถียรภาพ และเป็นธรรม ต่อผู้ใช้และผู้จัดหาพลังงาน โดยกำหนดโครงสร้างราคาพลังงานที่สะท้อนต้นทุนที่มีประสิทธิภาพและคำนึงถึง ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และกำหนดโครงสร้างราคาพลังงานทดแทนที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงศักยภาพการ ผลิตพลังงานทดแทนของประเทศ ควบคู่ไปกับพิจารณาต้นทุนการผลิต เพื่อส่งเสริมการพัฒนาพลังงานทดแทน อย่างยั่งยืน และมีราคาที่เป็นธรรมทั้งต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค

๓) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการผลิตพลังงานจากแหล่งธรรมชาติ เพื่อทดแทน เชื้อเพลิงจากฟอสซิล เช่น พลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานน้ำ และสิ่งเหลือใช้ต่างๆ เป็นต้น ควบคู่ ไปด้วยกับกำหนดมาตรการส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิจัย สนับสนุนเงินทุน และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การ ปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๔) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในทุกระดับ โดยสร้างแรงจูงใจในการลดการใช้ พลังงาน และดำเนินมาตรการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ตั้งแต่ระดับบุคคล ครัวเรือน ชุมชน องค์กร และ ประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมในภาคการผลิตที่ก่อให้เกิดการประหยัดและใช้ พลังงานอย่างคุ้มค่า ตลอดจนพัฒนาสินค้าประเภทอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ในระดับครัวเรือน ที่จะนำไปสู่ การลดการใช้พลังงาน

๕.๒.๕ ปฏิรูปกฎหมาย และกฎ ระเบียบต่างๆ ทางเศรษฐกิจ ในด้านต่างๆ โดย

๑) การประกอบธุรกิจการค้า การลงทุน โดยเร่งปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบและ สิทธิประโยชน์ เพื่อลดอุปสรรคและขั้นตอนในการดำเนินธุรกิจการค้าและการลงทุนทั้งในและนอกประเทศ และเอื้อต่อการลงทุนที่เน้นการใช้องค์ความรู้ วิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี รวมทั้งผลักดันให้มี การประกาศใช้กฎหมายใหม่ๆ เพื่อรองรับการเปิดเสรีและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจทั้งในระดับอนุภูมิภาค และภูมิภาค

๒) การผลิตและบริการ โดยทบทวน ปรับปรุง และตรากฎหมาย กฎ ระเบียบ และสิทธิประโยชน์ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเมือง เขต และนิคมอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ สร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการรายย่อยและวิสาหกิจชุมชนสามารถเข้าถึงสินเชื่อ การประกันความเสี่ยงในภาคการค้าการลงทุน การเข้าสู่ตลาด และการทำวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์บนฐานความรู้และสร้างสรรค์ ดึงดูดบริษัทข้ามชาติหรือนักลงทุนจากต่างประเทศให้ร่วมลงทุนกับภาคเอกชนและชุมชนไทยในการพัฒนาสินค้าบริการเชิงสร้างสรรค์ และดึงดูดแรงงานที่มีฝีมือให้เข้ามาทำงานในประเทศ

๓) การสื่อสารและโทรคมนาคม โดยทบทวนและปรับกฎ ระเบียบ ให้สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ การจัดตั้งองค์กรและกฎเกณฑ์ด้านเทคนิคเกี่ยวกับการสื่อสารโทรคมนาคม ข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบการสื่อสารระหว่างประเทศใหม่ และข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการค้าบริการและอุปกรณ์โทรคมนาคม เป็นต้น

๔) การปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบทางการเงินและการคลัง โดยเฉพาะกฎหมายที่สนับสนุนการพัฒนาของตลาดทุน การส่งเสริมการแข่งขันของผู้ให้บริการทางการเงิน การกำกับดูแลสถาบันการเงิน และการคุ้มครองนักลงทุน และกฎหมาย กฎระเบียบอื่นๆ ที่อยู่ภายใต้แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 2 และแผนพัฒนาตลาดทุนไทย รวมถึงการประกาศใช้พระราชบัญญัติการเงินการคลังของภาครัฐ

๕) การเสริมสร้างให้มีการบังคับใช้กฎหมาย กฎ ระเบียบต่างๆ ที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยการสร้างกระบวนการตรวจสอบให้เป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อตอบสนองต่อกระแสเรียกร้องความรับผิดชอบต่อสังคมและมาตรการระหว่างประเทศ

๖) การสร้างบรรทัดฐานการบังคับใช้กฎหมายของผู้ปฏิบัติให้มีความเป็นเอกภาพและเสมอภาค โดยมีกระบวนการบังคับใช้กฎหมายเพื่อพิทักษ์และป้องกันการละเมิด ให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม และความตกลงระหว่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

๗) การเร่งรัดการพัฒนาบุคลากรด้านกฎหมายและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายให้มีศักยภาพสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

๔.๓ การบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๔.๓.๑ การบริหารจัดการด้านการเงิน โดย

๑) ดำเนินนโยบายการเงินที่มีความเหมาะสมกับสถานการณ์แวดล้อมและทันต่อเหตุการณ์ ทั้งทางด้านการรักษาเสถียรภาพของราคา การรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจการเงินโดยรวม รวมถึงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และสื่อสารให้สาธารณะทราบถึงเป้าหมายและเหตุผลของการดำเนินนโยบายเพื่อสร้างความโปร่งใส ความน่าเชื่อถือ และความมีวินัยในการดำเนินนโยบายการเงิน

๒) เพิ่มบทบาทตลาดทุนในระบบเศรษฐกิจ ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาภาคการเงินโลกและยกระดับตลาดทุนให้ทัดเทียมกับประเทศในภูมิภาค โดยการขยายฐานผู้ลงทุน สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลงทุนในตลาดทุน เพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในตลาดทุน และเร่งพัฒนาความร่วมมือกับประเทศในภูมิภาค ตลอดจนส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และสนับสนุนให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจเป็นช่องทางในการออมและการลงทุนในตราสารทุนและตราสารหนี้

๓) **ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน** โดยการปรับปรุงกฎหมาย ภาษี กฎระเบียบ การกำกับดูแล และการบันทึกบัญชี ให้รองรับบรรยากาศของการแข่งขัน คຸ້ມครองຜູ້ບຣິໂກດ ส่งเสริมหลักทรัพย์มาภิบาล เช่น ปรับปรุงระบบภาษีให้มีความเป็นกลางและสนับสนุนการพัฒนาตลาดทุน ปฏิรูประบบกำกับดูแลให้มีความชัดเจน โปร่งใส ครอบคลุมความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อระบบการเงินและระบบ เศรษฐกิจโดยรวม และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยคำนึงถึงความพร้อมของสถาบันการเงินและระบบ การเงินในประเทศเป็นสำคัญ

๔) **พัฒนากลไกการเฝ้าระวังความผันผวนทางเศรษฐกิจและพัฒนาระบบเตือนภัย แบบองค์รวม** ครอบคลุมความเสี่ยงในทุกด้าน เช่น ความเสี่ยงต่อระบบสถาบันการเงิน ความเสี่ยงทางการคลัง ความเสี่ยงต่อภาคการผลิตที่มีความสำคัญต่อประเทศ เป็นต้น โดยเชื่อมโยงระบบข้อมูล พัฒนาระบบข้อมูล และ นำมาใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์เชิงลึกร่วมกัน

๕) **เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเงินทุนระหว่างประเทศ** โดยการปรับปรุง กฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการนำเงินทุนจากต่างประเทศไปใช้ประโยชน์และการนำเงินไปลงทุนใน ต่างประเทศ ซึ่งรวมถึงการบริหารจัดการเงินทุนสำรองระหว่างประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยศึกษาความ เหมาะสมและความเป็นไปได้ของการจัดตั้งกองทุนความมั่งคั่งแห่งชาติ การสนับสนุนให้รัฐวิสาหกิจที่มี ศักยภาพจัดตั้งกองทุนโครงสร้างพื้นฐาน อย่างไรก็ตาม ควรเพิ่มความเข้มงวดในการกำกับดูแลเงินทุนไหลเข้า ระยะสั้น พัฒนาเครื่องมือทางการเงินเพื่อการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน และส่งเสริมให้ ภาคเอกชนใช้ประโยชน์จากเครื่องมือดังกล่าว

๖) **เพิ่มบทบาทของสกุลเงินเอเชียในตลาดระหว่างประเทศ** โดยการพัฒนาตลาด พันธบัตรเอเชียให้มีขนาดใหญ่และมีสภาพคล่องมากขึ้น ส่งเสริมให้มีการซื้อขายแลกเปลี่ยนด้วยเงินสกุลเอเชีย ที่มีศักยภาพ เพื่อนำไปสู่การเป็นเงินสกุลกลางในการทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค

๗) **รักษาระดับการออมและการลงทุนของประเทศให้เหมาะสมกับการเติบโตทาง เศรษฐกิจ และอยู่ในระดับที่สามารถป้องกันความเสี่ยงจากวิกฤตในอนาคตได้** โดยการส่งเสริมการออม ระยะยาว กำหนดระดับการลงทุนในภาพรวม และจัดลำดับความสำคัญของสาขาการลงทุนที่เหมาะสมและ เสนอมาตรการจูงใจเพื่อสนับสนุนการลงทุนในสาขาการลงทุนที่มีความสำคัญสูง

๔.๓.๒ บริหารจัดการด้านการคลัง โดย

๑) **ปรับปรุงระบบการจัดเก็บรายได้ของประเทศ** โดยการปรับโครงสร้างและ ทบทวนอัตราการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยเฉพาะการปรับลดหรือให้ แรงจูงใจทางด้านภาษีแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และผู้ประกอบการรายใหม่หรือรายย่อย ปรับปรุง ฐานการจัดเก็บและอัตราภาษีสรรพสามิตให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจ ทบทวนค่าลดหย่อนและการยกเว้น ภาษีให้เหมาะสม ขยายฐานภาษีโดยการให้ผู้ที่อยู่นอกระบบภาษีเข้ามาอยู่ในระบบภาษีมากขึ้น ตลอดจน ปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดเก็บ รวมถึงการเพิ่มรายได้อื่นที่ไม่ใช่ภาษี เช่น รายได้จากทรัพย์สินของรัฐ และ การปรับการส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจ รวมถึงเร่งรัดการนำภาษีใหม่ๆ ที่จะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสร้าง ความเป็นธรรมในสังคม เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีทรัพย์สิน และภาษีสิ่งแวดล้อม

๒) **เพิ่มประสิทธิภาพของการจัดสรรและการบริหารงบประมาณ** โดยจัดลำดับ ความสำคัญของการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูง ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ อาทิ การพัฒนาคุณภาพชีวิต การพัฒนาเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชนและ กระตุ้นการขยายตัวของเศรษฐกิจ รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิตและสนับสนุนการปรับ โครงสร้างการผลิต และมีการวัดประสิทธิผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณ นอกเหนือจากการวัดประสิทธิภาพ ทางด้านการเบิกจ่ายงบประมาณ

๓) ป้องกันความเสี่ยงทางการคลัง โดยพิจารณาความเสี่ยงทางการคลังให้ครอบคลุม การคลังภาคสาธารณะให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ ทั้งด้านข้อมูลการคลังรัฐบาลซึ่งรวมเงินนอกงบประมาณ และกองทุนนอกงบประมาณ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ รวมถึงภาระทางการคลังที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อจะได้รับรู้ถึงสถานะทางการคลังที่แท้จริงของภาครัฐ

๔) พัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ โดยการพัฒนากระบวนการ บริหารจัดการ และการบริหารความเสี่ยงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานให้มีความโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งเร่งปรับปรุงโครงสร้างการกำกับดูแลการดำเนินงานและการลงทุนของรัฐวิสาหกิจที่มีสถานะ เป็นบริษัทมหาชนให้มีความชัดเจน และสามารถดำเนินกิจการได้อย่างคล่องตัวและสอดคล้องกับ สภาพแวดล้อมการแข่งขันทางธุรกิจ

๕) ส่งเสริมให้เอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการ ให้บริการขั้นพื้นฐานของภาครัฐเพิ่มขึ้น โดยการปรับปรุงระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพัฒนา กลไกและรูปแบบการให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะอื่น เช่น ด้านการศึกษา และสาธารณสุข เป็นต้น โดยพิจารณารูปแบบที่เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของกิจการประเภทต่าง ๆ รวมทั้งยึดหลักความโปร่งใสในการดำเนินการ และมีการกระจายความเสี่ยงที่ชัดเจนและเป็นธรรมระหว่าง ภาครัฐและภาคเอกชน

๖) เสริมสร้างความเข้มแข็งทางการคลังของภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดย เร่งรัดการเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาแหล่งรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถพึ่งพิงรายได้ที่ จัดเก็บได้เองให้มากกว่าเงินอุดหนุนจากรัฐบาล ด้วยการพัฒนาฐานรายได้ทั้งที่เป็นภาษีและไม่ใช่อภาษี และ แบ่งแยกประเภทการจัดเก็บภาษีโดยรัฐบาลกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างชัดเจน การเก็บภาษี สิ่งแวดล้อม การเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการด้านคลัง รวมทั้งปรับปรุงวิธีการงบประมาณให้ทันสมัยและสอดคล้องกับระบบงบประมาณของรัฐบาล โดยนำระบบ งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมาใช้ สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำงบประมาณองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดความโปร่งใสในกระบวนการในการจัดทำงบประมาณ การบริหาร และประเมินผล การใช้จ่าย และการกระจายอำนาจด้านการกอบหนี้และการบริหารหนี้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้ เงื่อนไขที่กำหนด

+++++